

So predčasne volitve neizogibne?

Od pustnega torca, ko je predsednik vlade Craxi sporočil v senatu svoj odstop, je poteklo že deset dni, a še ni videti konca vladne krize. Predsednik republike Cossiga je poveril mandat za sestavo nove vlade dosedanjemu zunanjemu ministru Andreottiju, kar je v skladu z nasvetom stranke relativne večine, to je Kršč. demokracije. Državni poglavar je tako ravnal, čeprav je vedel, da to ime ni všeč socialistom. Slednji so zato začeli ostro kritizirati samega predsednika republike, kar predstavlja vsekakor novost v zgodovini italijanske republike, saj ne pomnimo, da bi kak predsednik republike bil deležen tolikšne javne graje v trenutku, ko izpolnjuje eno svojih temeljnih ustavnih dolžnosti, kot jo predstavlja izbira mandatarja za sestavo vlade.

Socialisti ob tej priložnosti prihajajo na dan s predlogom, naj se spremenijo nekatera ustavna določila, in sicer tako, da bi državni poglavar bil neposredno izvoljen od ljudstva in ne od parlamenta, kot določa republiška ustava. Gre vsekakor za kočljivo vprašanje, ki se gotovo ne more urediti med vladno krizo. Zanimivo pa je ugotoviti, da so se pred leti za takšne ustavne spremembe zavzemali desničarji, nato pa so se zanje začeli navduševati misovci.

Politični opazovalci menijo, da ima Andreotti le malo možnosti za sestavo vlade. Nekateri pravijo, da bi tako Kršč. demokracija kot socialisti še najraje videli, da bi se razpisale predčasne politične volitve, da bi se zakonodajna doba torej končala eno leto pred rednim iztekom (junij 1988). Ne prvi ne drugi pa neradi prevzemajo odgovornosti za predčasne volitve, zato skušajo navaliti krivdo drug na drugega.

V tej luči je treba tudi obravnavati vprašanje referendumov, katerim se v sedanjih okoliščinah ni mogoče izogniti in jih bo treba izvesti še letos. Trije referendumi se tičejo silno važnega vprašanja jedrske energije, eden pa vprašanja sodstva. Tudi zadnja vsedrjavna konferenca o energetiki — bila je pred kratkim v Rimu — je dokazala, da dosedanje vladne sile niso enotne, kar zadeva temeljne točke celotne problematike. Ali lahko pričakujemo, da se bodo med pogajanja za sestavo vlade sporazumele za odobritev ta-

nadaljevanje na 2. strani ■

Zakon za obmejna področja Furlanije - Julijske krajine

Ožji odbor proračunskega odbora italijanske poslanske zbornice je pred dnevi odobril enotno besedilo zakona za obmejna področja naše dežele. Zakon usklajuje sedem zakonskih predlogov s sorodnimi problemi, katere so predložile razne stranke, zlasti krščanska demokracija in KPI.

Enotno zakonsko besedilo predvideva med drugim naslednje ukrepe: država bo v desetih letih nakazala za gospodarski razvoj Furlanije-Julijske krajine 2 tisoč milijard lir. Gre za davčne olajšave, za zmanjšanje socialnih bremen ter za popuste pri tarifah. Teh olajšav bodo deležna podjetja, ki že delujejo ali bodo nastala v Furlaniji-Julijski krajini ter se ukvarjajo z izvozom in na splošno z mednarodnim sodelovanjem. Predvidene so tudi podpore za kulturne dejavnosti, tako na primer za slovensko manjšino v Italiji in za italijansko manjšino v Jugoslaviji, ter za razvoj znanstvenih in raziskovanih dejavnosti. Dodati je treba glede olajšav, da bodo šle tudi za nove tehnologije in novo trgovinsko organizacijo.

Predvidene so davčne olajšave za zmanjšanje delovnih stroškov. Posebno poglavje predstavljajo tako imenovane proste industrijske cone. Enotno zakonsko besedilo določa olajšave za razvoj industrijske dejavnosti v prostih lukah v Trstu s poenostavljenjem carinskega postopka. Industrijsko dejavnost in tržaško pristanišče predvideva že carinski zakon iz leta 1973. Manjkalo je še samo pravilnik za izvajanje zakonov, glede zakasnitve katerega ne nosijo odgovornosti samo osrednja vlada, marveč tudi krajevni politični krogi, ki so se večkrat zgubljeni bolj v medsebojnih prepirih, kot da bi se skupno borili za go-

spodarski razvoj mesta. Šele preko evropskih poslancev v Strasburgu je zadeva postala znova aktualna, med drugim zaradi konkurence Hamburga.

Napovedujejo, da bo vlada po zaslišanju mnenja deželne uprave Furlanije-Julijske krajine ustanovila v Furlaniji-Julijski krajini še nekaj drugih prostih industrijskih con v skladu s predpisi Evropske gospodarske skupnosti. Zakonski osnutek za obmejna področja Furlanije-Julijske krajine je trenutno neposredno povezan z dvema elementoma. Prvi element je vladna kriza ter bo treba nadaljevati razpravo v pristojnem parlamentarnem odboru po sestavi nove vlade. Pred odobritvijo v parlamentu bo treba videti, če bo nova vlada odobrila predvidene davčne, tarifne in socialne olajšave. Največji spor je končno še glede prostih carinskih con, glede katerih imata glavni stranki — krščanska demokracija in KPI — različne poglede.

O prostih industrijskih conah so razpravljali tudi na zadnjem sestanku, katerega je imela goriška delegacija mešane gospodarske zbornice Italjug z Medobčinsko gospodarsko zbornico iz Nove Gorice. Opozorili so, da je za Goriško predvidena ustanovitev dveh prostih carinskih con, in sicer na območjih štandreškega tovornega postajališča in tržiškega pristanišča. V pripravi pa je tudi refinanciranje posebnega zakona za osimske sporazume. S tem denarjem naj bi povečali tovorno postajališče, podvojili avtocesto od Vilešaja do Štandreža ter zgradili preko Dola supercesto Štandrež-Tržič. Slednja naj bi omogočila hitro povezavo med tovornim postajališčem in pristaniščem.

dalje na 2. strani ■

Brzjavka predsedniku republike

Deželno tajništvo Slovenske skupnosti je v sredo, 4. marca, z brzjavko zaprosilo predsednika republike Francesca Cossigo, naj ob sedanjih razgovorih za rešitev vladne krize opozori predstavnike najvišjih državnih teles in političnih sil na nujnost čim hitrejše odobritve pravičnega zakona o globalni zaščiti Slovencev v Italiji. Gre namreč za pomembno vprašanje italijanske ustavne ureditve, je še zapisano v brzjavki Slovenske skupnosti.

NOVICE

Brodolom v Rokavskem prelivu je zahteval 134 žrtev. Iz prevrnjenega trajekta Herald of Free Enterprise so potegnili 58 trupel, pogrešajo pa 76 oseb. Vzroki hude nesreče še niso natančno znani. Na trajektu, ki je plul iz Belgije v Veliko Britanijo, je bilo skupno 543 potnikov in članov posadke.

—o—

Za novega predsednika Društva slovenskih pisateljev je bil izvoljen Rudi Šeligo.

RADIO TRST A

■ NEDELJA 15. marca, ob: 8.00 Radijski dnevnik; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled slovenskega tiska v Italiji; 10.15 Mladinski oder: »Lažnivi dedek«, radijska igra (Aleksander Marodič); 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Nediški zvon; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila; 14.10 Raški kviz o Primožu Trubarju; 14.45 Športni in glasbeni popoldan; 16.00 Sportne novice; 17.30 Prenosi z naših prireditvev; 19.00 Radijski dnevnik.

■ PONEDELJEK, 16. marca, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Pričevanja o Tigrju; 9.00 Radijski kviz o Primožu Trubarju; 10.00 Poročila in pregled tiska; 11.30 Poljudno čtivo - Liki iz naše preteklosti; Anton Velušček-Matevž; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Zborovska glasba; 13.40 Glasbene skice; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Otroški kotiček: »Pravljčni vrtljak«; 16.00 Osebno; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Simfonični orkester Slovenske filharmonije vodi Marko Munih; 18.00 Kmetijski tednik; 19.00 Radijski dnevnik.

■ TOREK, 17. marca, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Nediški zvon; 10.00 Poročila in pregled tiska; 11.30 Beležka - Prehrana in zdravje; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Povejmo v živo!; 15.00 Mladi mladim; 15.45 Postni govor; 16.00 V znamenju Rdečega križa; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Simfonični orkester Slovenske filharmonije; 18.00 Vladimir Jurc: »Pesniški svet Gregorja Strniše«; 19.00 Radijski dnevnik.

■ SREDA, 18. marca, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Poti do branja; 10.00 Poročila in pregled tiska; 11.30 Rastline: strupi ali zdravila? - Notranja stiska in trda stvarnost sta kovali našega človeka in njegovo umetnost; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Zborovska glasba; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Gospodarska problematika; 15.00 Križem-kraži!; 16.00 Od Milj od Devina; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturni in družbeni odmevi; 19.00 Radijski dnevnik.

■ ČETRTEK, 19. marca, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 10.00 Poročila in pregled tiska; 11.30 Naš jezik - Film, kultura, realnost; 13.00 Račis i dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Otrok in šola; 15.00 Diskorama; 16.00 Na goriškem valu; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Švedski mešani zbor »Engelbrekts Motettkör« iz Stockholma; 18.00 Četrtekova srečanja: »Iz snežniških gozdov na balka s jug«, spomini Alojza Zidarja; 19.00 Radijski dnevnik.

■ PETEK, 20. marca, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Na goriškem valu; 10.00 Poročila in pregled tiska; 11.30 Spoznavajmo naša ma, ne in ni svet! - Ščedensko narečje; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Zborovska glasba; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Naš jezik; 14.20 Ne prezrim!; 15.00 V svetu filma; 15.45 Postni govor; 16.00 Osebno; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturni dogodki; 19.00 Radijski dnevnik.

■ SOBOTA, 21. marca, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 10.00 Poročila in pregled tiska; 10.10 Mezzosopranistka Bernarda Fink, pianistka Blaženka Arnič; 11.05 Plesi Bedriha Smetana; 11.30 Bio-vrt - Ta rozjanski glas; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Otroški kotiček: »Kaj je v vreči?«; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 18.00 Dramska vetrovnica: Adrijan Rustja: »Boljunec«; 19.00 Radijski dnevnik.

Izdajatelj: Zadruga z o. z. »NOVI LIST« — Reg. na sodišču v Trstu dne 20.4.1954, št. 157. Odgovorni urednik: dr. Drago Legiša — Tiska tiskarna Graphart, Trst, ulica Rossetti 14, tel. 772151

Zakon za obmejna pobročja...

■ nadaljevanje s 1. strani

Na jugoslovanski strani pravijo, da bo do osimske ceste v Jugoslaviji zgradili do leta 1991 od Razdrtega do Nove Gorice in od Fernetičev do Razdrtega. Gradnja bi se morala pričeti najkasneje letošnjega junija.

Naj omenimo še pripombe Slovenskega deželnega gospodarskega združenja k omejenemu italijanskemu zakonu za obmejna področja Furlanije-Julijske krajine. Združenje z zadovoljstvom pravi, da bo novi zakon valoriziral možnosti dolgoročnega gospodarskega sodelovanja naše de-

Krožek za družbena vprašanja VIRGIL SČEK bo letos marca obnovil svojo sezono kulturnih srečanj in predavanj. Zaenkrat so predvidena tri srečanja in sicer:

— o krizi in težavah Slovenskega stalnega gledališča v Trstu,

— o problemih zdravstva in o Krajevni zdravstveni enoti,

— o krizi družbenega sistema v Jugoslaviji.

Prvo srečanje bo posvečeno prav zadnji tematiki, t.j. jugoslovanski krizi. O tej bo govoril znani strokovnjak iz Ljubljane prof. dr. **FRANCE BUCAR**, avtor pred kratkim izšle knjige »Resničnost in utvara«. Avtor je predaval po raznih svetovnih univerzah, veija za izrednega poznavalca jugoslovanskega samoupravnega političnega sistema in je že večkrat nastopil tudi v Trstu.

Srečanje z njim bo v torek, 17. marca, ob 18. uri v dvorani SPM v ulici Machiavelli 22, II. nadstropje.

Vabljeni vsi, ki jih zanimajo družbena vprašanja in se posvečajo socialnemu, kulturnemu in družbenemu delu na najrazličnejših področjih!

žele z Avstrijo, Slovenijo in Hrvaško. V ospredje zakon postavlja prednosti mešanih podjetij ali joint ventures na področjih proizvodnje in izvoza. Predvidene so namreč posebne oblike pomoči za proizvodnjo podjetij, ki delujejo na podlagi mednarodnega sodelovanja, ter za zunanja trgovinska podjetja s sedežem v Furlaniji-Julijski krajini, ki so pretežno usmerjena v izvoz.

So predčasne volitve neizogibne?

■ nadaljevanje s 1. strani

kih zakonskih ukrepov, ki bi preprečili izid referendumov? Odgovor na to vprašanje more biti le negativen. Nekaj podobnega velja tudi za referendum o sodstvu.

Kot vse kaže, se torej spet bližamo predčasnemu razpustu parlamenta in novim državnozbornim volitvam. Socialisti bodo konec tega oziroma na začetku prihodnjega meseca imeli svoj vsedrjavni kongres, ki bo očitno potekal v predvolilnem ozračju in bo na njemu prevladovala

Slovensko deželno gospodarsko združenje dodaja, da bi bilo treba novi zakon dopolniti še z možnostmi večje integracije, kar se tiče infrastrukture, prevozov, turizma in raznih storitev terciarnih dejavnosti. Koristne bi bile tako imenovane »merchant banks«, katere bi lahko ustanovili kot »joint venture« deželnega, avstrijskega, slovenskega in hrvatskega gospodarstva. Poudariti je tudi treba potrebo po sprostitev valutnih predpisov, možnost kompenzacijskih poslov ter možnost za tukajšnje finančne zavode bančnih transakcij z nekonvertibilnimi valutami, kot so valute Jugoslavije in vzhodnoevropskih držav.

O vseh teh zadevah — in na to dejstvo naj bo dovoljeno opozoriti zlasti politično-gospodarske kroge slovenske narodnostne skupnosti v Italiji — bo mogoče razpravljati tudi na zasedanju delovne skupnosti držav Alpe-Adria, ki bo v Pomorski postaji v Trstu od 8. do 11. aprila. Važni bodo zlasti poročila, posegi in razprave v četrtek in petek 9. in 10. aprila. Na delovnem sporedu bodo ustroj in pooblastila dežel v okviru držav Alpe-Adria.

Naj zaključim, da je to zasedanje izredna priložnost za obrazložitev političnega-gospodarskega stališča slovenske narodne manjšine v Italiji.

E. V.

—o—

ZAHODNA NEMČIJA - IZRAEL

Prihodnji mesec bo Haim Herzog kot prvi izraelski državni poglavar uradno obiskal Zvezno republiko Nemčijo. Tako so danes uradno sporočili v Jeruzalemu, kjer so tudi pojasnili, da bo predsednik Herzog v spremstvu žene prispel 6. aprila na štiridnevni obisk v Zahodno Nemčijo, kjer bo gost predsednika Richarda von Weizackerja. Med obiskom se bo izraelski predsednik sestal tudi s kanclerjem Kohlom in se bo udeležil spominske svečanosti v nekdanjem nacističnem koncentracijskem taborišču Bergen Belsen. Predsednik Herzog bo v Zahodno Nemčijo prispel iz Švice, kjer se bo v Baslu udeležil slovesnosti ob 90. obletnici prvega sionističnega kongresa, ki ga je vodil ideolog tega gibanja Teodor Herzl.

—o—

V prostorih Tržaškega velesojma bo 21. in 22. t.m. deželni kongres socialistične stranke. Slo bo predvsem za pripravo na strankin vsedrjavni kongres, ki bo v kratkem v Riminiju.

propagandna nota. Craxi in njegovi sodelavci očitno računajo na afirmacijo na volitvah, pri čemer se bodo predvsem sklicevali na uspehe, ki so bili doseženi med Craxijevim predsednikovanjem.

Kot list slovenske manjšine v Italiji, moramo ugotoviti, da bo predčasni razpust parlamenta dokončno pokopal še tiste rahle upe, da bi v tej zakonodajni dobi prišli do zakonske zaščite naših pravic. To je vsekakor negativen aspekt razvoja političnega dogajanja v Italiji.

Prejeli smo

KOMISIJA Ssk ZA KULTURO IN OBČILA

V petek, 7. marca, se je sestala na prvi seji novoustanovljena deželna komisija Slovenske skupnosti za kulturo in občila.

V široki razpravi so njeni člani začrtali prihodnje delo. Obravnavali so pomen novega deželnega zakona o kulturi sožitja, še vedno nerešeni problem Radijskega odra, uresničevanje načela o skupnem kulturnem prostoru in enakopravnem odnosu do vseh izrazov manjšinske stvarnosti v matičnem tisku in knjigotrštvu ter druga aktualna vprašanja.

Komisija je pogojeno razpravljala tudi o krizi Slovenskega stalnega gledališča v Trstu. Težavam pri določevanju repertoarske politike in nerazumevanju za nujnost razširitve upravnega in izvršnega sveta na celotni spektrum naše narodnostne skupnosti v Furlaniji-Juljski krajini se je pridružila še težka finančna kriza, tako da se je SSG znašlo s 1. februarjem brez sredstev. Komisija za kulturo in občila Slovenske skupnosti se zavzema za čim hitrejšo rešitev krize ob podpori vseh državnih, deželnih in krajevnih ustanov ter vse slovenske javnosti, obenem pa izraža polno solidarnost ansamblu in vsem članom kolektiva SSG, ki so sklenili, da bodo nadaljevali z delom, čeprav v negotovosti, kdaj in kako bodo za svoj trud poplačani. S tem svojim požrtvovalnim doprinosom dokazujejo, da se v polnem zavedajo svojega poslanstva in da torej niso le v delovnem odnosu z ustanovo, pač pa jih veže čista ljubezen do umetnosti in slovenske besede.

O podobi gledališča in o gledališki kulturni politiki bo komisija v kratkem pripravila javno zasedanje v sodelovanju s Krožkom za družbena vprašanja »Virgil Šček«.

—o—

BREZPOSELNOST V EGS

Brezposelnost v državah Evropske gospodarske skupnosti se je v letošnjem januarju povečala za 3,1 odstotka v primerjavi z lanskim decembrom. Tako izhaja iz statističnih podatkov, ki jih je v Bruslju objavil pristojni urad Evropske skupnosti. Na seznamih brezposelnih je bilo konec januarja vpisanih 17 milijonov in 100 tisoč ljudi, to je 516 tisoč več kot ob koncu lanskega decembra. Ti podatki zadevajo brezposelnost v vseh 12 državah Evropske gospodarske skupnosti.

Skrb za zdravo hrano

Vprašanje primerne hrane je danes še posebej aktualno. Živimo namreč v času in družbi, ko je debelost precej splošen pojav za veliko večino zahodnih držav. Vprašanje postaja vedno bolj aktualno, ker mnogi zdravniki opozarjajo na celo vrsto bolezni, ki jim v veliki večini primerov botruje prav zgrešena prehrana. Iz potrebe po bolj zdravi hrani izhaja cela vrsta obrobni, a prav tako pomembnih in tesno povezanih raziskav s področja kmetijstva, biologije, zdravstva, kemije, tehnologije in tudi družbeno-gospodarskih ved. Spremenilo se je namreč življenje, spremenile gospodarske razmere, spremenili so se okusi ljudi tudi v prehrani in zato je logično, da novi časi zahtevajo nove ukrepe. Ukrepi pa so sila preprosti. Strnili bi jih lahko v nekaj točk:

- ohranitev idealne teže,
- nadzorstvo - zmanjšanje uporabe maščob,
- vloga škroba in vlaken,
- raba sladkorja in slaščic,
- zmanjšanje uporabe soli,
- zmernejše pitje alkoholnih pijač,
- skrb za raznovrstno in spreminjajočo se hrano.

Po vojni se je uživanje proteinov pri nas izredno povečalo, saj je na ta živila močno vezan občutek blagostanja. Ljudje so tako večkrat nadomestili preproste močnate jedi z beljakovinskimi, kot da bi ho-

tel samim sebi dokazati, da je njihov življenjski standard bistveno višji od prejšnjih let. V resnici naše telo potrebuje sorazmerno malo proteinov, saj odrasel človek ne raste več, le obnavlja obrabljene dele, drugače pa potrebuje energijo za vzdrževanje življenjskih funkcij. Tako bi lahko izračunali, da odrasla oseba potrebuje dnevno približno 0,8 do 1 grama beljakovin na kilogram telesne teže, medtem ko otroci in doraščajoča mladina potrebujejo do dva grama za kilogram telesne teže. Te količine beljakovin svetuje Svetovna zdravstvena organizacija, češ da je ta količina zadostna za zdravega človeka, ni pa nujno potrebna. Odvisno je pač od prehrabnih navad posameznika ali določene naroda.

Prehrana je torej izredno zapletena in pomembna zadeva, ki je ne gre omalovaževati. Nujno pri zdravi prehrani in pri zdravem hranjenju je torej poznanje hranljivosti živil, njihovih značilnosti in posledic na človeški organizem. Zdrav in zmeren način hranjenja nam namreč omogoča bolj zdravo življenje in zmanjšuje možnost določenih bolezni predvsem ožilja in srca, ki so v veliki večini primerov prav posledica zgrešenega hranjenja. Dobra jed je tudi užitek in škoda bi bilo ne imeti smisla za okusne jedi, prav pa je, da se hranimo z zmernostjo, počutili se bomo bolje.

Meditacija - vaja za rabo duhovne energije

Sodobno življenje zahteva od ljudi veliko sposobnosti, med drugim predvsem sposobnost koncentracije in mirnega odločanja. Sodobni način življenja, kopičenje obveznosti, naglica, pomanjkanje časa, neprimerna hrana, slab počitek itd. pa pogosto zmanjšujejo učinkovitost vseh nas. Nekateri psihologi so zato začeli z velikim zanimanjem raziskovati umske sposobnosti, duhovno moč naših misli, ki lahko človeku pomagajo, da vpliva na fiziološko počutje. To vplivanje duha na telesno počutje je mogoče s t.i. meditacijo, se pravi naučenim sistemom, ki človeku pomaga, da se sistematično usposobi izrabljati vse skrite sposobnosti svojega duha, svojih možganov. da lahko sprostijo vso notranjo energijo in izrabijo več možganskih sposobnosti.

V tem smislu gre torej tolmačiti velike uspehe številnih meditativnih krožkov, ki v zadnjih časih nastajajo posebno v zahodnem svetu, a imajo tudi na Vzhodu nekaj prepričanih privržencev. Gre za neke vrste joga tehniko, ki pomaga človeku, da se reši vsakodnevne trudnosti in napetosti, obenem pa tudi razvije svojo življenjsko silo. Po mnenju uglednih zdravnikov je metoda meditacije res odlično sredstvo, ki pomaga človeku, da bistveno izboljša svojo telesno kondicijo, svojo psihično trdnost in odpornost, svojo uspešnost na delu tudi zato, ker mu vsakodnevna vaja bistri razum in utrjuje voljo. Na splošno nekajmesečna vaja prinese že toliko uspeha, da se pozna pri sposobnostih koncentracije in organizacije dela. Vse to pa je vedno bolj potrebno v današnji družbi.

Izraz »meditacija« nam priključuje v spomin indijske askete-samotarje, ki pod kakim drevesom ali previsno skalo ves dan preživijo v iskanju nekega smisla življenja. Vendar ni tako. Čeprav sistem meditacije nedvomno direktno izhaja iz določene joga šole, je meditacija, kot jo pojmuje sedanji politik ali gospodarstvenik gotovo drugače tehnično izvedena. V bistvu ne zahteva popolne, asketske posvetitve. Meditacija je aktivno poseganje v »energetsko« polje našega telesa in vaja k modremu izkoriščanju teh sposobnosti. Človek, ki meditira, naj bi se naučil izkoriščati do

Pokoli pri Lwowu na Poljskem

Za pokol italijanskih vojakov leta 1943 pri Lwowu na Poljskem je odgovoren Mussolini. Tako zatrjuje poljski izvedenec Wilczur, ki pri tem navaja listino, ki jo je bila poslala poljska odporniška obveščevalna služba begunski vladi v London 24. novembra 1943. Iz listine izhaja, da so ukaz o streljanju podpisali trije častniki, ki jih je bil poslal s takim navodilom italijanski fašistični diktator. Po tedanjih cenitvah je bilo ustreljenih več sto italijanskih vojakov in častnikov. Šlo je za mašče-

valno dejanje, ker so se bili tisti vojaki opredelili za Badoglio in torej proti Mussoliniju, ki je tedaj ustanavljal svojo salòjsko republiko pod nemškim nadzorstvom.

V neki drugi listini iz istega časa se poljska obveščevalna služba v domovini obrača na svojo vlado v Londonu s pozivom, naj bi ta posredovala v Vatikanu za 25 italijanskih duhovnikov, ki so v lwowskih ječah umirali od lakote. Wilczur izreka mnenje, da postreljeni italijanski vojaki

nadaljevanje na 8. strani ■

dalje na 8. strani ■

RESOLUCIJA O SLOVENSKI MANJSINI IN SPODBUJANJU KULTURE SOŽITJA

Odobrilo jo je tržaški občinski svet dne 27.2.87, in sicer s 24 glasovi KPI, KD, PSI in Ssk. Proti je bilo 12 svetovalcev Liste za Trst. Vzdržana dva svetovalca PRI. Odsotni MSI, PLI in PSDI. Parovel (TG) pa je zapustil dvorano v znak pro-

V Društvu slovenskih izobražencev v Trstu bo v ponedeljek, 16. marca, govoril inž. Boris Sancin, ki bo komentiral osnutek resolucije Srbske akademije znanosti in umetnosti, ki je povzročila vrsto polemik. Začetek ob 20.30.

testa. Na pobudo PSI in z glasovi LpT, KD, PRI in ML (proti KPI in Ssk, vzdržana PSI) je bil črtan stavek o asimilaciji.

Tržaški občinski svet

je obravnaval županove programske izjave, tudi v zvezi z vprašanjem zaščite slovenske narodne manjšine in poudaril svojo privrženost demokratičnim načelom pravičnosti, ki jih določa republiška ustava v 3. in 6. členu, kar je bilo potrjeno tudi v mednarodnih sporazumih, ki jih je Italija svobodno sklenila, zato pa

obvezuje občinski odbor

1. naj vsedrjavni parlament spodbudi, da bo čimprej odobril zakon za globalno zaščito pravic slovenske manjšine v naši deželi, ki naj zadovolji njena upravičena pričakovanja (in jo obvaruje pred asimilacijskim procesom) in obenem spodbudi njen nemoten razvoj ter aktivno vključitev v širšo družbeno stvarnost kot dejavnik obogatitve njenega kulturnega pluralizma in vezni člen med sosednjimi narodi in torej miru v tem delu Evrope;

2. naj se zavzame, da bodo v tržaški občini uresničene vse pobude, ki so potrebne, da se ovrednoti prisotnost in vloga slovenske manjšine, njene kulturne in šolske dejavnosti, njena zgodovinska vkoreninjenost na tem ozemlju, kakor tudi, da se izdela usklajen načrt spodbujanja kulture sožitja med Italijani in Slovenci v mestu in okolici.

Krstni koncert ženskega zbora iz Saleža

Kulturno društvo Rdeča zvezda iz Saleža je v soboto, 7. t.m., priredilo v Športno-kulturnem središču v Zgoniku kulturno-zabavno prireditev v počastitev 8. marca — dnevu žena. Telovadnica je bila polna domačih gostov, ki so z radovednostjo pričakovali predvsem nastop komaj ustanovljenega ženskega pevskega zbora »Rdeča zvezda«, ki ga sestavljajo pevke iz zgoniške in delno repentabske občine in jih vodi dirigentka Marta Werk-Volk. Zapele so nekaj pesmi, med katerimi tudi Pahorjevo »pesem žena«, ki je ob prazniku logično nalletela na izredno topel sprejem,

Mavrica bratstva v Nabrežini

V nedeljo, 8. marca, je lep plakat s pšeničnimi klasi, vejico mimoze in lepo mavrico vabil v nabrežinsko občinsko telovadnico na prireditev, ki je potekala pod naslovom »Mavrica solidarnosti«. To je bila druga takšna pobuda, ki jo je pripravila občina Devin-Nabrežina v sodelovanju s pobratenima občinama Buje in Ilirska Bistrica in Jadranskim zavodom združenega sveta. Sicer prostorna telovadnica je bila skoraj pretesna za številno občinstvo, ki se je zbralo, da bi prisostvovalo prireditvi, ki je bila posvečena problemu lakote na svetu.

Vsi prisotni so se namreč zavedali, kako je z dobro voljo res mogoče uresničiti pobudo, ki tudi konkretno izpričuje voljo po mirnem sožitju med narodi. Po uvodnih pozdravih in voščilih predstavnikov sodelujočih šol: osnovne šole »Dragotin Kette« iz Ilirske Bistrice, Atlantskega zavoda združenega sveta iz Južnega Walesa, Jadranskega zavoda združenega sveta iz Devina, osnovne šole »Marija Ilina« iz Umaga, nižje srednje šole »Igo Gruden« iz Nabrežine in nižje srednje šole »Carlo De Marchesetti« iz Sosljana, je kot prvi nastopil pevski zbor Atlantskega zavoda, ki je te dni bil na gostovanju v Italiji. Izvedel

skim zborom. Učenci iz občine Buje so predstavili splet modernih plesov, dijaki iz Ilirske Bistrice so se predstavili kot pevski zbor in kot plesna skupina. Z modernimi plesnimi točkami so tudi nastopili dijaki srednje šole »Igo Gruden«, nastopili pa so tudi harmonikarji, ki obiskujejo nabrežinsko šolo. Akrobatika in moderni plesi pa so bili tudi na sporedu njihovih italijanskih sovrstnikov, ki obiskujejo srednjo šolo v Sosljanu. Spored, ki je trajal skoraj poltretjo uro, je bil vseskozi bogat, pester in zanimiv, zaključili pa so ga s skupnim petjem znane sodobne popevke.

Zanimivo sceno, ki so jo pripravili sami nastopajoči dijaki, je kot skupni motiv imela veliko mavrico, ki se je vzpenjala čez steno telovadnice, da bi idealno združevala ljudi vsega sveta v želji po miru.

—o—

O moderni kugi v DSI

O moderni kugi AIDS-u še vse premalo vemo, napačna in pomanjkljiva informacija pa lahko privede do pretiranega strahu in nevarne vsesplošne psihoze. Seveda pa je nujno potrebna previdnost, kot posledica kar se da poglobljenega spoznanja vzrokov in okoliščin obolenja. O tej aktualni temi je pred dnevi tekkel govor v tržaškem Društvu slovenskih izobražencev. Dr. Bernard Špacapan je uvodoma orisal, v kakšnih okoliščinah se najverjetneje pojavi in s tem tudi nakazal česa se je treba predvsem varovati in izogibati. Predavatelj pa je omenil tudi široko akcijo informiranja, za katero se je zavzela goriška krajevna zdravstvena enota, ki je že znanim oblikam dodala še sistematično informiranje po šolah. Zdravniki, specialisti za nalezljive bolezni, predavajo namreč dijakom slovenskih in italijanskih šol in jih seznanjajo z nevarnostmi bolezni.

MLADINSKI ZBOR GLASBENE MATICE V BELGIJO

Za 52 pevcev in pevk Mladinskega zbora Glasbene matice iz Trsta je ta teden gotovo zelo pomemben in jim bo dolgo ostal v spominu. V sredo, 11. t.m., so se namreč odpravili na gostovanje v Belgijo. V belgijskem mestu Hasselt bodo gostje tamkajšnjega dekliskega zbora.

Mladinski zbor, ki ga vodi Stojan Kuret, bo v Belgiji imel tri koncerte. Prvega v baziliki v Bruslju. Peli bodo v petek, 13. t.m., naslednjega dne bodo nastopili v mestu Hasselt, v nedeljo, 15. t.m., pa v obmejnem holandskem mestu Sittard. Za to gostovanje je zbor pripravil obširen in pester spored. Nastopil bo s pesmimi iz raznih obdobij od polifonije pa do sodobnih pevskih stvaritev.

Mladinski zbor Glasbene matice iz Trsta bo gost dekliskega zbora »Virga Jesse« iz Hasselta, s katerim je navezal zelo dobre stike že pred štirimi leti na mednarodnem tekmovanju v Belgiji. Jeseni pa bo verjetno ta zbor vrnil obisk v Trstu.

REDNI OBČNI ZBOR KMEČKE ZVEZE
bo v nedeljo, 22. marca, ob 9. uri v Prosvetnem domu na Opčinah.

Dnevni red:

1. Izvolitev predsednika občnega zbora
2. Predsedniško poročilo
3. Poročilo tajništva
4. Poročilo nadzornega odbora
5. Pozdravi in diskusija
6. Volitve
7. Razno

V primeru drugega sklicanja — pol ure po prvem — je občni zbor sklepčen ne glede na število udeležencev.

je niz ljudskih in umetnih pesmi raznih narodov. Sledila sta kitajski ljudski ples in skandinavski ljudski ples, ki sta ju zaplesali gojenci obeh zavodov. Jadranski zavod je na prireditvi nastopil tudi s pev-

posebno s strani ženskega občinstva, da jo je zbor ponovil.

Z dobro voljo bo to postal za zgoniško občino gotovo pomemben kulturni dejavnik. V tem smislu so izzvenele tudi številne čestitke in pozdravi. Na večeru je sodeloval še lovski pevski zbor iz Doberdoba, ki ga vodi Janko Simoneta. Na prireditvi pa je priložnostno misel ob 8. marcu povedala Tamara Blažina. Drugi del večera je potekal v mali dvorani, kjer je nekaj narečnih pesmi recital pesnik Atilij Kralj, sledila je zabava ob zvokih ansambla Lojzeta Furlana.

Koledar dramskega sporeda Radia Trst A

ZA MAREC 1987

V torek, 17. marca ob 18. uri: Vladimir Jurec: PESNIŠKI SVET GREGORJA STRNIŠE. Spominška oddaja. Pred kratkim umrlega slovenskega pesnika in dramatika Gregorja Strniša bomo počastili s to pesniško lepljenko, ki poskuša avtorjev bogat in tako značilen poetični svet prikazati kar najbolj celovito in sklenjeno. Pesem bo potovala od njegovih pesniških zbirk Oko, Skarje in Jajce do njegovih poetičnih dram, od Samoroga do Driade. Skratka intimno srečanje z avtorjem bogate domišljije in nenavadnih pesniških situacij. **Režija Sergej Verč. Produkcija »Radio Trst A«.**

V torek, 24. marca ob 18. uri: Boris Orlič »VLAK ZA ŠVEDSKO«. Izvirna radijska igra. Izvirna slušna igra mladega zagrebškega avtorja Borisa Orliča, ki to pot prvič sodeluje z našo radijsko postajo, udejanja predvsem dva zvočna plana, ki spremljata protagonista igre na dolgi poti iz Jugoslavije na evropski sever. Nenavadna srečanja na vlakcu, spomini, živi stiki z najmlajšo zdomsko generacijo so tisti zgodbeni elementi, ki dajejo avtorju povod in snov za globlje razmišljanje o svetu. **Prevod Neva Zajc. Režija Mario Uršič. Produkcija »Radio Trst A«.**

V torek, 31. marca ob 18. uri: Annamaria Tiberi »LEVJE OČI«. Delo je nastalo po istoimenski noveli, s katero se je avtorica udeležila natečaja za nagrado »Miljski lev« in se uvrstila na prvo mesto. Tema, ki jo avtorica razpreda, je dovolj aktualna (terorizem in njegove posledice na vse, kar je bitno), ves avtorčin izpovedni material pa se udejanja na večni nihajoči gugalnici med biti in ne biti. **Prevod Marija Cenda. Režija Marjana Prepeluh. Produkcija »Radio Trst A«.**

—0—

S TRŽAŠKEGA

ŠPORTNIK LETA

Ob prisotnosti oblasti, športnikov in časnikarjev so v ponedeljek, 9. t.m., v tržaškem hotelu Excelsior izbrali na pobudo tednika »Il Meridiano« športnika leta. Največ glasov in s tem tudi naslov najzaslužnejšega je prejelo jadransko društvo Baroklje-Grljan, ki prireja v Tržaškem zalivu množično jesensko jadransko regato. Na drugo in tretje mesto sta se uvrstila košarkarica Boswell in nogometaš Costantini. Med prvimi sedmimi, ki so bili nagrajeni — kandidatov je bilo skupno 21 — pa je tudi kolega iz uredništva Primorskega dnevnika Duško Jelinčič, ki je lani kot prvi Tržačan osvojil osemčlanski v Karakorumu.

PREJELI SMO:

Hudo odstopanje od temeljne zahteve naše narodne manjšine

Deželno tajništvo Slovenske skupnosti ugotavlja hudo odstopanje od temeljne zahteve celotne slovenske narodnostne skupnosti v Italiji po odločni obrambi slovenske zemlje in prostorskih interesov manjšine, in to med samimi slovenskimi javnimi upravitelji. Gre za primer Sovodenj, kjer je uprava Občinske enotnosti proti volji prebivalstva pristala na odtujevanje slovenske zemlje; za zadržanje stranke, ki prejema tudi slovenske glasove v zvezi z lokacijo sinhrotrona pri Bazovici; kot tudi za večinsko koalicijsko v občini Dolina, ki je gladko zavrnila ugovore prebivalcev iz Gročane, s Peska in iz Drage ter Kmečke zveze proti nepotrebnim omejitvam, ki jih prinaša uvedba zaščitnega naravnega področja.

O tem je razpravljalo deželno tajništvo Ssk na seji v Trstvu 5. marca. Poudarilo je nujnost dosledne zaščite življenjskega prostora manjšine. Odstopanje od tega načela hudo ogroža akcijsko enotnost manjšine, saj se mora enotnost kazati v dejanjih, ne le v uradnih stališčih.

O dogodkih v Sovodnjah sta na seji poročala član deželnega tajništva in načelnik svetovalske skupine v Sovodnjah Branko Černic ter goriški pokrajinski tajnik Ssk Marjan Terpin. Deželno vodstvo je podprlo dosledno zadržanje predstavnikov Ssk in njihovo zavračanje postopanja občinske uprave, kot tudi zunanjih sindikalnih in političnih pritiskov na sovođenjsko prebivalstvo. Zato potrjuje nasprotovanje izgradnji tovarne na sovođenjskem ozemlju, ker je že v preteklosti svetovalo primernejše širjenje industrijske cone; zahteva izboljšanje čistilnih naprav pri bližnjem upeljevalniku in njegovo postopno odpravljanje, ker hudo onesnažuje okolje.

V razpravo so posegli vsi prisotni. Lojze Tul in Boris Gombač sta orisala zadevo v zvezi z zaščitenim območjem v kraškem delu dolinske občine, tržaški pokrajinski tajnik Ssk Zorko Harej pa zadnje dogodke v zvezi s sinhrotronom.

Seja deželnega tajništva Slovenske skupnosti se je začela s poročilom o političnem položaju, ki ga je imel deželni tajnik Ivo Jevnikar. Ob sedanji vladni krizi je stranka opozorila na še vedno neizpolnjene zahteve slovenske manjšine v zvezi z zaščitnim zakonom. Kljub obljubam tudi

vlada s socialističnim predsednikom ni premaknila te zadeve. Predčasne volitve bi ponovno izničile dosedanji zakonodajni postopek v senatu. Dejstvo pa je, da je besedilo, ki ga je ožjemu odboru senatne ustavne komisije predlagal poročevalec, socialistični senator Garibaldi, v nekaterih bistvenih točkah povsem nesprejemljivo.

Deželno tajništvo je osvojilo stališča, ki jih je o predlogu izdelala strankina deželna pravna komisija, ki je imela istega dne konstitutivno sejo in je za koordinatorko izbrala Petra Močnika. Razpravljalo je tudi o nedavni okrogli mizi v Vidmu in odklonilo zamisel bivšega komunističnega poslanca Lizzera, češ da bi morali Slovenci sprejeti zaenkrat vsaj kompromisni zakon, da bi dobili vsaj nekaj, nakar naj bi si prizadevali za popolnejši zaščitni zakon. Po mnenju Slovenske skupnosti bi to pomenilo novo dolgoletno odlašanje s pravič-

—0—
dalje na 6. strani ■

Iz zgodovine začetkov unitarizma

V razvijanju skupnosti južnoslovanskih narodov, katere temelji so bili postavljeni z ustanovitvijo kraljevine SHS po prvi svetovni vojni, je kot motilni dejavnik že od vsega začetka nastopal unitarizem, čigar zamisel očitno ni nastala šele z diktaturo kralja Aleksandra leta 1929 ali že po prvi vojni, temveč že dolgo pred njo.

Na sam predvečer prve svetovne vojne si je srbski ministrski predsednik Pašić že povsem unitaristično zamišljal nastanek jugoslovanske države, kakor nam kaže poročilo o sprejemu pri ruskem carju, katerega je februarja 1914 poslal svojemu kralju v Beograd. Omenjeno poročilo je objavil dr. Miloš Bogičević, ki je bil za vlade Obrenovičev poslanik v Bernu in Berlinu, Karadjordjevići pa ga potem niso več vzeli v diplomatsko službo. V njem je Pašić poročal o Slovincih naslednje:

... Povedal sem mu tudi o Slovincih, ki gravitirajo k Srbohrvatom in bodo prevzeli srbohrovaški jezik, ker je njih narečje slabo in je že davno, odkar so izgubili svojo samostojnost; potem sem mu povedal, da se prav sedaj nahaja v Petersburgu nek Slovenec, ki dela pri ustanavljanju južnoslovanske banke in bi rad pridobil za to ruske banke. Carju je bilo to zelo ljubo in rekel je, kako bi bilo potrebno, da bi se ruske banke bolj zanimale za slovanske dežele, in bi imel Hribar s svojim poslanstvom uspeh ... (Die auswärtige Politik Serbiens 1903-1914, Berlin 1928, str. 419).

Slo je za Ivana Hribarja, ljubljanskega župana. Značilna pa je oznaka Slovencev, češ da je njih narečje »slabo«, ter da so izgubili že davno svojo samostojnost. Kakor da bi ponovili današnje stališče do slovenskega jezika in zgodovine. Od tistega časa torej kljub lastni univerzi, akademiji, inštitutom itd. ni bilo mogoče preveriti teh skrajno razrušujočih gledanj na slovenstvo. Kakor da bi na akademsko delo pritiskala nekakšna unitaristična roka, ki straši z dozdevnim slovenskim nacionalizmom.

Diapozitivi o Benečiji v Laškem

Ženski pevski zbor iz Ronk je pred dnevi priredil v Romjanu s sodelovanjem dr. Riccarda Ruttarja, ki dela pri Sloriju v Čedadu, zanimiv večer, ki je vzbudil pri gledalcih resnično zanimanje in radovednost.

Ruttar je najprej pokazal na zemljevidu meje Benečije, nato pa podal shematično informacijo o beneških Slovincih od preteklosti do današnjih dni. Hkrati je z diapozitivi pokazal tipične koticke Nadi-

ških dolin, gorata naselja in zanimive cerkvice na gričih, ki so med sabo vidno povezane.

Škoda, da je večer tako hitro minil, tako bomo morali drugič preveriti, če so tudi v Terskih dolinah takšni edinstveni odnosi med zgradbami in naravo. Spoznali bomo hkrati, če se tudi tu vasi in naselja praznijo zaradi izseljevanja, zaradi staranja prebivalstva in manjšega izkoriščanja kmetijskih površin.

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Prva letošnja številka revije Znamenje

Pred kratkim je prispela v Trst prva letošnja številka revije Znamenje, ki izhaja dvomesečno in katere odgovorni urednik je že dolgo let škof dr. Vekoslav Grmič. V zadnji številki beremo najprej sporočilo uredništva, iz katerega izhaja, da prof. Rafko Vodeb ni več glavni urednik revije, katero je bil prevzel leta 1975. Začasno je prevzel glavno uredništvo dr. Vekoslav Grmič. »Vprašanje glavnega urednika bo šele takrat ustrezno rešeno, beremo v sporočilu, ko bomo našli mlajšega urednika in s tem revijo v vsakem pogledu pomladili«. V sporočilu so nato navedene temeljne smernice revije. Med drugim je rečeno, da bo »revija upoštevala znamenja časa in smernice drugega vatikanskega cerkvenega zbora, posebej posodabljanje Cerkve in njenega poslanstva ter dialog«. »Pomagalo bo tako slovenski Cerkvi iskati obraz, nadaljuje sporočilo, ki bo čim bolj ustrezal današnjemu času in kontekstu razmer, v katerih deluje«. »Znamenje hoče s svojimi idejami resnično pomagati slovenski Cerkvi pri izvrševanju njenega poslanstva, pri oznanjevanju evangeljskega sporočila v našem času. Zidati pa hoče tudi mostove med ljudmi z različnimi pogledi na svet in življenje in jih med seboj povezovati v skupnem prizadevanju za lepšo prihodnost slovenskega naroda in sploh človeštva«. »Revija Znamenje, zaključuje sporočilo uredništva, hoče nadaljevati svojo pot v dobro kristjanov, Cerkve, socialistične družbe in sploh slovenskega naroda«.

Naj navedemo nekaj člankov iz te prve letošnje številke. Matevž Grenko objavlja študijo z naslovom: »Katoliška socialno-politična misel na Slovenskem«. Objavljen je prvi del te študije, kateremu bodo sledili preostali deli. Slavko Tina

HUDO ODPSTAPANJE OD TEMELJNE ZAHTEVE NAŠE NARODNE MANJŠINE

■ nadaljevanje s 5. strani

no zaščito, ki je naša ustavna pravica. Glede Slovencev v videmski pokrajini bi bila sprejemljiva postopnost v izvajanju nekaterih pravic. Vendar mora biti zakon globalen tudi za Benečijo, Rezijo in Kanalsko dolino, ozemeljsko in vsebinsko. S trdnimi jamstvi mora tamkajšnjim rojakom zagotoviti možnost, da pridejo do stopnje zaščite, ki naj bi veljala za Slovence na Tržaškem in Goriškem.

objavlja štiri pesmi, Vekoslav Grmič objavlja sestavek z naslovom: »Naravoslovna znanost in morala«, Dušan Rutar piše o temi: »Ideologija in nekoherentnost individuuma«. Milan Dovgan piše o osebnosti in umetniškem delu slovenske učiteljice Ane Gale, Janko Malle pa poroča o položaju Slovencev na avstrijskem Štajerskem. Med zapisi najdemo sestavke, ki se tičejo tudi Slovencev v Italiji. Tako lahko beremo prispevek z naslovom: »120 let po plebiscitu v Beneški Sloveniji«, dalje prispevek o 50-letnici smrti Lojzeta Bratuža ter kritično poročilo o vsebini govora, ki ga je imel goriški nadškof Bommarco na Silvestrovo v stolnici v Gorici.

Med razmišljanji vzbujata pozornost dva prispevka, prvi z naslovom: »Ob rob letošnjim Božičnim praznikom«, drugi pa ima naslov: »So to sadovi koncila?«. V prvem sestavku avtorica Maja Škrjanc razmišlja o zadnjih Božičnih praznikih, ko so v Sloveniji ljudje lahko prisluhnili nagovoru nadškofa Alojza Suštarja in voščilom Jožeta Smoleta. Kljub temu pa marsikateri kristjan, pravi avtorica, še ni bil zadovoljen. Zato govori o neki dvojnosti v kristjanu. Prej, ko ga družba ni v polni meri priznavala, se je čutil izrinjenega iz družbenega življenja. Sedaj ko ga družba priznava, ko so se odnosi med vernimi in neverujočimi izboljšali, pa spet ni zadovoljen, pravi Maja Škrjanc. Drugi sestavek pa obravnava dejstvo, da je bil za župnika v Podgori pri Gorici imenovan italijanski duhovnik, ki se je naučil brati in maševati v slovenščini. Pisec sestavka pravi, da duhovnik ni le servis za branje in maševanje in se sprašuje, ali se za to nastavitvijo morda ne skriva asimilacija.

Besede v italijanskih narečjih

Že znani prof. G. B. Pellegrini navaja v svoji knjigi »La lingua venetica« (1967-69), da obstajajo v latinščini plasti venetskih besed, za katere pa ne navaja kakega primera. Prav tako najdemo še danes v italijanščini številne besede, ki niso latinskega izvora in jih v veliki meri lahko pripisemo prav nekdanjim Venetom.

Že pred sto leti je slovenski raziskovalec D. Trstenjak razčlenjeval te besede na osnovi slovanskih jezikov in sklepal na slovansko poreklo predrimskih Venetov na gornjeitalijanskem območju. Besede je povzel iz narečnih slovarjev, ki so jih sestavili Boerio (benečansko), Cherubini (padovansko) in Patriarchi (mantovansko).

Na območju Padane ter bližnjih Apeninov in Alp naletimo še danes na množico krajevnih in ladinskih imen, katerih pomen nam je razviden prav preko slovenskega jezika. Npr. Monte Tamaro 162 m nad jezerom Maggiore (tamarograda za živino s pastirskim stanom). Če pa kdo hoče imeti to besedo za predindoevropsko, obstaja še vedno v bližini vrh z imenom Gradisca 1018, čigar pomena ni mogoče spregledati. Ob istem jezeru najdemo kraje z imeni kot Ranco (ronek), nadalje Cerro (čer), Pallanca (poljanca), nad jezerom Como pa imena Cucco 1614 m, Tabor 2079 m, pa Durria 2264 m (turje), nadalje Muggio 1754 m (mogila), ki se npr. pri nemških imenih glasi kot Muge! Bliži Milana je kraj z imenom Melzo (melec), itd.

Obstoj teh imen, ki izhajajo očitno lahko le od starih Venetov in ne od Keltov, predpostavlja tudi venetske besede v italijanskih narečjih, ki ustrezajo slovenskemu pomenu, in ne izhajajo

jo iz latinščine. Znani dnevnik Corriere della Sera je leta 1983 izdal kot prilogo posebno knjižico (supplemento 47, od 19. nov.), v kateri nam prinaša nekatere narečne izraze po italijanskih deželah. Med njimi so taki, ki ustrezajo slovenskim že na prvi pogled.

Tako uporabljajo npr. besedo »dòta« (corredo da sposa) v istem pomenu v deželah Piemont, Lombardija, Emilija-Romanja, Benečija, Marke, Apulija in Kalabrija, kot »dòtta« pa na Siciliji. V Markah se slana imenuje »vruscina«, kar ustreza slovenskemu vročina; pomenila bi torej roso (od vročine), ki pozimi zamrzne v slano. Za samo roso pa najdemo izraze kot »rosà« ali »rozó« (ruggiada), npr. v Aosti. Prav tam rečejo »betése a sohta« (ripararsi dalla pioggia), to je, spravi se na suho, kar nam potrjuje tudi oblika »se beté a sciuha« (na suho).

V Furlaniji, Benečiji in na Tridentinskem rabijo tudi besedo »péch« (fornaio). Na Tridentinskem imajo tudi izraz »mòza« (nebbia), kar ustreza slovenskemu muža, npr. mužno vreme. Beseda »pop« (ragazzo) pa je kakor slovenski pob.

Zanimiva je, nadalje beseda »gurch« v Piemontu (pozzanghera), torej luža, kar je na Tridentinskem »lòca«, na Siciliji »gorna«, na Sardiniji pa kar »luzzina«. V slovenščini je gorna odtočni kanal, loka travnik pri vodi, lužina pa tudi znana.

Ozka ulica (it. vicolo) se na Tridentinskem imenuje »iàssa stretta« (g prehaja v i, torej gasa), v Aosti pa »zarii«. Beseda »giacca« ali »giacchetta« ustreza slovenskemu janka. Rimljani tega oblačila niso poznali. V Benečiji »iachéta«, v Furlaniji »iachètek«, na Tridentinskem »zachéta«. Slovenskemu izrazu koleselj ustreza italijansko »calesse« in težko bi ga izvajali od česa drugega kakor od koles. Itd.

Slovenski slovničarji so v psihozi pred poplavo nemških besed imeli pred očmi samo nemško besedišče, primerjali slovensko izrazje z njim in potem izločali nemškim enake besede iz knjižnega jezika. Primerjave z italijanskimi narečji nam kažejo, da je bila njih vnema prevelika in da so čistili pogosto tudi izrazje, ki je od davna slovensko. Davorin Trstenjak (Letopisi Matice Slovenske, 1871-76) se ni mogel mnogo motiti, ko je predpostavljal, da so slovenske besede v italijanskih narečjih še dediščina starih Venetov, ki jim je zato pripisal slovansko poreklo.

P. V.

»Mundial« v Tržaški knjigarni

V Tržaški knjigarni je bila v torek, 10. t.m., predstavitev knjige Saše Rudolfa »Mundial — svetovna prvenstva v nogometu med bliščem in stvarnostjo«. Po uvodnih besedah predstavnice knjigarne Ilde Košuta in predsednika ZSSD v Italiji Oda Kalana je o novi knjigi spregovoril prof. Josip Tavčar, ki je med drugim navedel razloge, zaradi katerih delo Saše Rudolfa zasluži pozornost širšega kroga bralcev in ne samo tistih, ki se zanimajo za šport. Nekaj besed sta spregovorila tudi predstavnik Založništva tržaškega tiska Marko Kravos in sam avtor.

Saša Rudolf je znan radijski časninar in je kot posebni dopisnik Radia Trst A oziroma Italijanske radiotelevizije (RAI) v zadnjih dveh desetletjih spremljal vse najvažnejše športne prireditve po svetu. Tako je nastala prva njegova knjiga, posvečena olimpijskim igram, konec lanskega leta pa je prišla med bralce druga njegova knjiga »Mundial«. Sašo Rudolfa, ki je tudi priznan gledališki kritik, odlikuje lep in tekoč slovenski jezik, šport in športne dogodke pa obravnava kot dejavnike, ki zavestno ali nezavestno oblikujejo miselnost vsakega človeka.

Čebelarstva opravila v marcu

Večina čebelarjev bo v tem mesecu prvič v letu vstavila čebelam trde pogače. Brez dvoma je najprimernejše mesto za namestitev trde pogače zgoraj nad gnezdom. Prvič zato, ker se topel zrak dviga in je pogača zlasti v hladnejših dneh tako dostopnejša. Drugič zato, ker topel zrak iz čebeljega gnezda vsebuje veliko vlage, ki se nabira v pogači. Zato čebele lažje uživajo trdo klajo in jim ni treba izletavati po vodo. Tretjič pa zato, ker je pogača čista, saj nanjo ne padajo mrtvice in drobir. To pa se vedno dogaja, če krmimo čebele s pogačo na dnu panja.

Najlažje pokladamo pogače v nakladnih panjih. Pogačo preprosto položimo na satnike in jo pokrijemo s folijo, da zadržuje vlago.

V panju AŽ položimo pogačo na matično rešetko. Če imamo v medišču satje, krmimo v pitalnike, posebno v tiste, ki imajo mrežo do dna. Mreža na okencu je standartizirana. Ne priporočam pokladanja pogač na dno panja, posebno med spomladanskim razvojem. Čebele na dnu nereda primejo, poleg tega jo tudi onesažijo z drobirjem. Če pogača ni bila pravilno narejena, se pogosto na dnu panja strdi. Take so zlasti kupljene pogače, ki so iz umetnega sirupa, ne pa iz medu.

V prehrani čebel se vse bolj uveljavlja beljakovinska hrana. Taka krma je pomembna predvsem pri pridelavi matičnega mlečka, pri vzreji matic in pri razvoju spomladanskem krmiljenju družin na prevoznih čebelnjakih. Kako lahko ponudimo čebelam beljakovinsko hrano?

Primerna je predvsem uporaba obnožinskih satov. Največkrat je obnožinsko satje ostalo od kostanjeve paše. Čez zimo smo imeli satje, shranjeno v suhem in hladnem prostoru. Obnožinski sat vstavimo na rob gnezda, nikakor pa ne sme biti obroben, temveč največ predzadni, če gledamo panj v celoti. Če bi ga namestili za zadnjega, bi lahko splesnel. Čebelam tudi ne gre obnožine preveč oddaljevati od gnezda, kajti čebele sploh ne vedo za cvetni prah v panju, če je oddalejn več kot 7 cm od gnezda.

Veliko čebelarjev dela napako, ko vsevpred uporabljajo razne beljakovinske pripravke in to ob vsakem času. Nobena beljakovina pa ni obstojna, zato moramo čebele na pitalnike poprej privaditi. Velikokrat polni pitalniki v panjih zaman čakajo, da jih bodo čebele izpraznile.

To se zgodi pri prvem krmiljenju, ko čebele na pitalnik še niso navajene in to se lahko zgodi tudi močnim plemenjakom, kaj šele šibkejšim družinam. V času, ko bi krma v pitalniku dlje čakala na čebele, bi se beljakovinski del v njej že pokvaril in čebelam škodoval.

Drugo pravilo je, da slabičem ne pokladamo beljakovinske hrane, kajti beljakovine skrajšujejo življenje čebel, ker živijo čebele bolj intenzivno. Tako se v šibki družini lahko zgodi, da je smrtnost starejših čebel večja od števila rojstev, kar ni naš cilj. Večja družina to preboli, saj pridobi na pomladku.

Pelodne polpete uporabljajo češki čebelarji, ki so tak način krmiljenja v celoti

sprejeli. Pelodne polpete delajo iz mletega cvetnega prahu v mešalniku, nato pa navlažen prah pretlačijo skozi kovinsko mrežo, nato pa ga zmešajo z medeno vodo v takšnem razmerju, da je gostota pripravljene mase takšna, da ne pada skozi prste na roki, ko držimo dlan razpeto. To je pomembno zato, da nam pelodna pogača ne pada med satniki, ki smo jo položili nanje. Med spomladanskim razvojem čebeljih družin nam tako pripravljene polpete zelo pripomorejo k pospešenemu zaleganju matic v panjih. Količina pelodne krme na panj je pol kiše. Pašto položimo na satnike. Čebele začnejo živahno jemati ponujeno hrano. Kdor dvomi o taki uporabi cvetnega prahu, naj najprej poskusi le na enem panju.

Drug način krmiljenja čebel s cvetnim prahom je zunaj panja. V bližini čebelnjaka postavimo krmilnico, ki je povsem podobna ptičji, priporočamo pa streho iz stekla ali pleksi stekla. V krmilnico nasujejo toliko cvetnega prahu, kolikor ga čebele na dan lahko sprejmejo. Pri tem je odveč bojazen, da bi tako krmili tudi sosedove čebele, razen če najbližji čebelnjak ni oddaljen manj kot 500 m. Tako krmiljenje čebel s cvetnim prahom uspešno uveljavljajo tudi v sezoni, posebno pri pridelavi matičnega mlečka. Čebele zelo rade zletajo na tako krmišče, posebno rade obiskujejo tam, kjer je spomladanska obnožinska paša skromna. Cvetni prah je sicer najboljša domača hrana za čebele. Poznamo nadomestila, ki po izvoru nimajo prav nič skupnega s cvetnim prahom. Našteli bomo nekaj najbolj učinkovitih in podatke dopolnili s skupnimi količinskimi izme-

Z. T.

dalje na 8. strani ■

Jack London KRALJ ALKOHOL

10

French Frank, ki je bil, ne da bi bil jaz vedel zakaj, že požrl svojo jezo prejšnjega dne, se je začel sedaj, ko je imel denar za svojo barko v žepu, prav čudno vesti proti meni. Čutil sem spremembo v njegovem vedenju, opazil odvrtno iskrenje v njegovih očeh in se čudil. Čim bolj sem spoznaval ljudi, tem čudnejši so se mi zazdeli. Johnny Heinholt se je sklonil prek mize in mi zašepetal na uho: »Piko imate. Pazi se!«

Prikimal sem, da sem razumel njegove besede in jim potrdil, kakor bi prikimal človek, ki dodobra pozna ljudi. Sam pri sebi pa sem bil osupel. Za Boga! Kako sem mogel jaz, ki sem trdo delal in prebiral knjige o pustolovščinah in sem imel komaj petnajst let, ki mi niti v sanjah ni bilo prišlo na misel, da bi bil dal Kraljici gusarjev-ostriigarjev povod za kakšne druge misli, in ki nisem vedel, da je bil French Frank noro in do ušes zaljubljen vanjo — kako sem si jaz mogel misliti, da sem mu prizadejal sramoto? In kako sem mogel jaz misliti, da je bila zgodba o tem, kako ga je bila Kraljica na njegovi lastni barki zavrgla v tistem hipu, ko sem se jaz prikazal, že predmet živahne govorice po vsem nabrežju? In kako sem iz istih vzrokov mo-

gel misliti, da je bila odvračnost njenega brata Pata do mene kaj drugega kot prirojena otožnost?

Bob me je za trenutek poklical na stran. »Imej oči odprte, fant,« je zašepetal. »Vzemi si moje svarilo k srcu. Frank je od vraga. Jaz se odpeljem z njim po reki navzgor, da dobiva večjo ladjo za lov na ostrige. Ker pride zopet na ostrizišča, se pazi! Pravi, da te bo potopil. Kadar bo kje tam okoli, premenjaj sidrišče, ko se stemni, in ugasni svojo luč. Razumeš?«

Ej, to se ve, da sem ga razumel. Prikimal sem in se mu kot možak možaku zahvalil za opozorilo. Nato pa sem se pridružil onim pri točilnici. Ne, jaz nisem gostil. Niti sanjalo se mi ni, da so pričakovali, da bom tudi jaz gostil. Odšel sem s Spiderjem in še danes mi šumi po ušesih, ko skušam uganiti reči, ki so jih morali govoriti o meni.

Vprašal sem Spiderja tako tjavendan, kaj je grizlo Frencha Franka. »Kot nor je ljubosumen nate,« se je glasil odgovor. »Ali res?« sem rekel in popustil zadevo, kakor da ne bi bila vredna, da bi razmišljal o njej.

Toda prepuščam vsakemu, da si predstavlja porast moje petnajstletne možato-

sti, ko sem zvedel, da je bil French Frank, petdeset let stari pustolovec, mornar, ki je prevozil vsa morja vsega sveta, ljubosumen name, ljubosumen zavoljo dekleta, ki so mu prav romantično nadeli ime Kraljica gusarjev-ostriigarjev! O takih rečeh sem bil že bral v knjigah in menil, da jih utegnem v daljni zreli dobi osebno resnično doživeti. Ej, počutil sem se, kakor da bi bil imeniten mlad vražič, da mu ni enakega, ko sva tisto jutro razvila veliko glavno jadro, potegnili sidro iz vode in odrihnila v privetrni smeri na tri milje dolgo pot v zaliv.

Na tak način sem se rešil morečega dela pri stroju in stopil v vrsto gusarjev-ostriigarjev. Resnica, ta vstop se je pričel s pijačo in vse življenje je obetalo, da se bo nadaljevalo s pijačo. Toda ali naj bi se zavoljo tega obračal od nje? Kjerkoli je bilo življenje svobodno in imenitno, tam so ljudje pili. Romantičnost in pustolovščina sta vedno hodili po cesti, vodeči se za roke s kraljem Alkoholom, kakor je bilo videti. Ako sem se hotel seznaniti z onima dvema, sem se moral seznaniti s tretjim. Sicer sem se moral vrniti h knjigam iz javne knjižnice in brati v njih o dejanjih drugih možakov, ne da bi jih sam doživljal in izvrševal, in garati kot suženj v tovarni pri stroju za deset centov na uro.

Ne; dejstvo, da so imeli stanovalci na vodi čudno in drago poželenje po pivu, vinu in žganju, me ni smelo odvrniti od tega prekrasnega življenja na vodi. Kaj pa, ko bi njihovi nazori o sreči obsegali tudi čud-

ČEBELARSKA OPRAVILA V MARCU

■ nadaljevanje s 7. strani

rami, ki so pomembne pri uvajanju takšne krme:

Pekovski kvas: liter vode zmešamo s pol kilogramom sladkorja in petdeset gramov kvasa. Pred tem pekovski kvas zdrobimo, zamešamo z nekoliko vode in sladkorja ter pet minut vremo. Nato vse skupaj dobro premešamo. Če kvasa ne bi prevreli, bi fermentacija raztopine čebelam zelo škodovala. Kdor lahko dobi pivovarniški kvas, lahko to s pridom izkoristi. Poskusi so pokazali, da je pivovarniški kvas celo boljši kot pekovski. V dobrih družinah lahko poveča količino matičnega mlečka tudi za 200 odstotkov. V kilogramu sladkorja zmešamo pol litra tekočega pivovarniškega kvasa. Zmes pustimo zoreti 48 ur pri temperaturi 50 stopinj, nato jo lahko pokladamo čebelam.

V vzhodnem čebelarstvu svetlo jajčni beljak že dolgo uporabljajo kot čebeljo hrano in to v obliki raztopine ali pa trdne pogače. V kilogram sladkorja v prahu vmešamo 10 dkg svežega jajčnega beljaka. Če želimo pripraviti raztopino, moramo beljak stepsti z manjšo količino raztopine, ki jo šele potem zlijemo v preostalo vsebino. Na dva litra raztopine uporabimo 10 dkg beljaka.

Pri vseh omenjenih receptih lahko kot dodatek uporabimo cvetni prah, kar krmo biološko izboljša. Pri navajanju količinskih razmerij upoštevajmo potrebe lastnega čebelarstva in navedene količine prilagodimo potrebam. Ne pozabimo na napajalnik z vodo, ki pa je ne sme nikoli zmanjkati. Vodi dodamo gram soli na liter. Napajalniki naj bodo pretočni.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU STIRIDESETLETNICA GLEDALIŠKEGA DELA SILVIJA KOBALA

Arthur Miller

SMRT TRGOVSKEGA POTNIKA

Igrajo: Silvij Kobal, L. Kozlovič, T. Gogala, P. Ravnohrib, A. Milič, V. Jurc, M. Caharija, A. Rustja, S. Colja, M. Blagovič, A. Pisani in D. Fidel. Režija: Mario Uršič.

v soboto, 14. marca, ob 14.00 — IZVEN ABONMAJA

v nedeljo, 15. marca, ob 16.00 — RED C — prva nedelja

v ponedeljek, 16. marca, ob 19.00 — IZVEN ABONMAJA

v torek, 17. marca, ob 16.00 — RED I — mladinski

v sredo, 18. marca, ob 20.30 — RED D — mladinski v sredo

v četrtek, 19. marca, ob 20.30 — RED E — mladinski v četrtek

v petek, 20. marca, ob 20.00 — IZVEN ABONMAJA

v soboto, 21. marca, ob 20.30 — RED B — prva sobota

v ponedeljek, 23. marca, ob 20.30 — RED A — V GORICI

v torek, 24. marca, ob 20.30 — RED B — V GORICI

v sredo, 25. marca, ob 10.00 — IZVEN — V GORICI

v četrtek, 26. marca, ob 10.00 — IZVEN — V GORICI

v soboto, 28. marca, ob 14.00 — IZVEN ABONMAJA

v soboto, 28. marca, ob 20.30 — RED F — druga sobota

v nedeljo, 29. marca, ob 16.00 — RED G — druga nedelja

v sredo, 1. aprila, ob 16.00 — RED H — mladinski

MEDITACIJA — VAJA ZA RABO DUHOVNE ENERGIJE

■ nadaljevanje s 3. strani

popolnosti mentalne sposobnosti svojih možganov, saj v najboljših normalnih pogojih človek izkorišča le od pet do deset odstotkov svojega možganskega potenciala. Dnevna vaja traja približno četrt ure in torej ne predstavlja nobene ovire za vsakdanje delo, to delo pa bo gotovo pod pozitivnim vplivom meditacije. Še posebej naj bi se izboljšale kreativne sposobnosti meditirajočih ljudi. To pa je pomembna sposobnost za vse tiste, ki zasedajo odgovorna mesta pri javni upravi ali v podjetjih in industriji. Vse bolj zato se taki ljudje usmerjajo v podobne centre, da bi si pridobili to sposobnost, ki je gotovo zanimiva, saj si postavlja za cilj pomagati človeku k boljšemu življenju in boljšemu psihofizičnemu počutju.

POKOLI PRI LWOWU

■ nadaljevanje s 3. strani

niso bili na območju Lwowa, marveč da so jih tja pripeljali iz drugih krajev. V neki tretji listini iz februarja 1944 pa je naveden podatek, da je bilo v taboriščih blizu Lwowa nad 30 tisoč Italijanov. Med njimi je bilo tudi kakih 200 mornariških častnikov iz Trsta in Zadra.

—O—

V Cankarjevem domu v Ljubljani so se v četrtek, 12. t.m., začeli kulturni dnevi porabskih Slovencev. Prikazali bodo predvsem kulturno ustvarjalnost Slovencev na Madžarskem.

no poželenje, da bi mene videli piti? Ej, ko bi trdovratno kupovali pijačo in jo meni silili, jo bom pač pil! To ceno sem bil pripravljen plačati za njihovo tovarištvo. In pri tem se mi ne bi bilo treba opijaniti. Saj se tudi v nedeljo popoldne nisem bil opil, ko sem uredil nakup barke, in to kljub temu, da niti eden izmed ostalih ni bil trezen. No, na tak način sem se lahko podal v bodočnost, da bi pil tisto tekočino, kadar bi jim bilo v zabavo, da bi jo pil, ampak pri tem bi budno pazil, da ne bi preveč pil.

Dasi je bil moj razvoj v velikega pivca med gusarji-ostrigarji postopen, je pravo močno pitje prišlo vendarle iznenada in je bilo posledica ne hrepenenja po alkoholu, temveč umstvenega prepričanja.

Čim več sem videl življenja, tem bolj sem bil vanj zaljubljen. Nikdar ne pozabim, kako me je čudno spreletavalo po vsem životu v prvi noči, ko sem se udeležil dogovorjenega skupnega pohoda na ostrige, ko smo se zbrali na krovu barke »Annie« — sami veliki, divji možaki brez strahu in mršave pristaniške podlasice, med katerimi so bili nekateri bivši kaznjenci, vsi pa sovražniki postave, zrela za ječo, v pomorskih škornjih in pomorski opravi, ter se razgovarjali s surovim, debelim glasom, njim na čelu »veliki« George, ki je imel več samokresov za pasom, da bi pokazal, da je stvar resna.

Ej, ko se oziram sedaj nazaj, vem, da je bilo vse skupaj nizkotno in trapasto. A nisem se oziral nazaj na tiste dni, ko sem

prišel v dotiko s kraljem Alkoholom in pričrnel sklepati z njim prijateljstvo. Življenje je bilo krasno in divje in doživljal sem pustolovščine, o katerih sem toliko čital.

Nelson, ki so ga klicali »Mladi hudič«, da so ga razločevali od »Starega hudiča«, njegovega očeta, je bil družabnik nekega Clama, s katerim sta se vozila na barki »Reindeer«. Clam je bil drzen človek, Nelson pa je bil norec brez strahu. Bilo mu je dvajset let in je imel telo kakor Herkules. Ko je bil nekaj let pozneje v Beniciji ustreljen, je mrtvaški oglednik dejal, da ni bil še nikoli videl tako plečatega možaka v mrtvašnici.

Nelson ni znal ne brati ne pisati. Oče ga je bil »gor zredil« na zalivu pri San Franciscu in brodarjenje mu je bila druga narava. Njegova moč je bila ogromna in njegov sloves ob obali glede nasilnosti je bil vse prej kot ugoden. Divjal je kot zverina in uganjal naravnost blazne, strašne stvari. Seznanil sem se bil z njim, ko sem prvokrat križaril s svojo barko »Razzle Dazzle«; videl sem ga, ko je vozil s svojim »Reindeerom« ob močnem vetru in lovil ostrige okrog nas, ki smo se bili zasedrali z dvema sidroma, ker smo se bali iti na suho.

To vam je bil pravi možak, ta Nelson! In ko me je nagovoril, idočega mimo »Zadnje prilike«, sem bil od sile ponosen. Poskusite pa si predočiti moj ponos, ko me je naravnost povabil na kozarec piva! Stal sem pri točilnici in pil z njim, govoril možko o ostrigah in barkah in o skrivnostni

zadevi, kako je bil nekdo pognal naboj debelih šiber skozi glavno jadro barke »Annie«.

Pogovarjala sva se in ostala pri točilnici. Meni se je čudno zdelo, da sva ostala. Pivo sva bila že izpila. Toda kako sem jaz mogel prvi iti iz krčme, ko se je velikemu Nelsonu zljubilo sloneti še dalje ob točilnici. Čez nekoliko minut me je v veliko moje iznenadenje povabil še na čašo, čemur sem se odzval. In še sva se razgovarjala in Nelson ni na noben način pokazal, da bi rad zapustil točilnico.

Potrpite z menoj, da razložim svoje misli in svojo nedolžnost. Predvsem sem bil zelo ponosen, da sem bil v družbi Nelsona, ki je bil največji junak med gusarji-ostrigarji in pustolovci vsega zaliva. Na nesrečo za moj želodec in sluznice je Nelsona prijela čudna muha, da se mu je zadelo zabavno napajati me s pivom. Mržnje do piva nisem imel, a samo zato, ker mi okus in učinek piva ni bil všeč, se nisem maral odreči časti njegove družbe. Bila je pač njegova muha, da je pil pivo in da naj ga še jaz pijem z njim. Pa dobro, pripravljen sem bil, za dobro vzeti kratko nevšečnost.

Tako sva se pri točilnici dalje razgovarjala in pila pivo, ki ga je Nelson naročal in plačeval. Sedaj, ko se oziram nazaj na tisti dan, mislim, da je bil Nelson radoveden. Hotel je spoznati, kolikokrat ga bom pustil plačati, ne da bi tudi jaz plačal.

(Dalje)